

Preventivní programy z genderového hlediska: přehledová studie

ORTE, C., FERNÁNDEZ-DE-ÁLAVA, M., AMER, J.

Baleárská univerzita

Citace: Orte, C., Fernández-de-Álava, M., Amer, J. (2017). A Review of Prevention Programmes from a Gender Perspective. *Adiktologie*, 17(3), 208–218.

SOUHRN: *Nedostatek pozornosti věnovaný problematice genderu vede v prevenci často k opomíjení rozdílů mezi pohlavími. V této práci se zamýšlíme nad dosavadními výzkumnými poznatky o efektivitě preventivních programů ve vztahu k dívkám, které mohou odborníkům z praxe a výzkumným pracovníkům pomoci najít odpovědi na některé z otázek týkajících se rozdílných reakcí dívek a chlapců na preventivní intervence. Zkoumány byly školní a komunitní preventivní programy evidované v národním registru vědecky podložených programů a postupů vedeném americkým úřadem pro služby v oblasti léčby závislosti a duševních poruch (SAMHSA), jakož i programy evidované Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost (UNDOC, 2016). Výsledky byly rozříděny podle pohlaví. Studie analyzuje pět preventivních programů, jejichž účinnost byla prokazatelně vyšší u dívek: Self-Management and Resistance Training (SMART), (2) ALERT Plus, (3) ATHENA, (4) elektronický program pro matky a dcery a (5) program Strengthening Families. Z výsledků našeho přehledu vyplývá, že (i) doposud byla hodnocena pouze menšina preventivních programů a jen v několika z těchto případů byla provedena analýza, jež by přihlížela k rozdílům mezi chlapci a dívkami, (ii) pouze dva z těchto programů zohledňují genderová specifika, (iii) pokud dívky sportují, neznamená to automaticky, že nebudou chtít být hubené nebo že budou imunní proti užívání návykových látek, (iv) v některých případech zjištěná vyšší efektivita určitého programu ve vztahu k dívkám platí u dívek ve vysoce rizikových situacích a (v) aktivní zapojení matky přispívá k redukci užívání u dětí i u matek. Výstupy studie jsou diskutovány z hlediska relevance genderově orientované analýzy dat týkajících se užívání návykových látek a jeho prevence. Nastíněny jsou nové oblasti výzkumu.*

KLÍČOVÁ SLOVA: PREVENTIVNÍ PROGRAMY – GENDEROVÉ HLEDISKO – UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK – EFEKTIVITA

Došlo do redakce: 21 / ÚNOR / 2017

Přijato k tisku: 2 / ŘÍJEN / 2017

Grantová podpora: Španělské ministerstvo pro ekonomické záležitosti a konkurenceschopnost

Korespondenční adresa: Miren Fernández-de-Álava / miren.fernandez@uib.es / University of the Balearic Islands, Departamento de Pedagogía y Didácticas Específicas, Despacho B-202 Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07122, Palma, Islas Baleares